

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Окружног суда у Требињу
за период 01.01 - 31.12.2020. године**

Број: РВ038-21

Бања Лука, 19.05.2021. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	5
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	6
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)	7
	1. Увод	7
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	7
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	9
	5. Припрема и доношење буџета	10
	6. Финансијски извјештаји	10
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици	10
	6.1.2. Расходи и издаци.....	11
	6.2. Имовина, обавезе и извори	13
	6.2.1. Имовина	13
	6.2.2. Обавезе и разграничења	14
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини.....	15
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	15
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	15
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје	15

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Окружног суда у Требињу који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондовима од 01 до 05 и Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2020. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, финансијски извјештаји Окружног суда у Требињу, истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2020. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Окружног суда у Требињу чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Окружног суда у Требињу се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2020. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Расходи по основу амортизације су прецијењени за укупан износ од 965.516 КМ, док су остале помоћи дате у природи у земљи, односно губици по основу расходовања имовине потцијењени за износ од 910.954 КМ, односно 54.562 КМ респективно, јер

је неамортизована вриједност објекта који је уступљен Граду Требиње и неамортизована вриједност опреме која је на основу одлуке предсједника Суда отписана исказана као расход по основу амортизације, што није у складу са чланом 92. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској, односно чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Предсједник суда је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта

ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 19.05.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Окружног суда у Требињу за 2020. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Окружног суда у Требињу за 2020. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја предсједник суда је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у свим материјално значајним аспектима у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Окружног суда у Требињу обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Окружног суда у Требињу.

Бања Лука, 19.05.2021. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се предсједнику Окружног суда у Требињу да обезбиједи да се:

- 1) извјештај о извршеном попису, као и одлуке о отпису неупотребљивих дијелова имовине састављају у форми и на начин да садрже све елементе прописане чланом 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) успостави помоћна евиденција за судске таксе, новчане казне и трошкове кривичног поступка (задужења, уплате, принудна наплата) и пропишу интерни рачуноводствени контролни поступци у складу са чланом 7. став (3) под 2) и став (4), као и члану 11. и 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 3) евидентирање набавке и стављања у употребу ситног инвентара, ауто-гума, одјеће и обуће врши у складу са чланом 59. став (5), (6), (7) и (8) и чланом 110. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова,
- 4) изврши утврђивање стварног стања потраживања исказаних на позицији осталих краткорочних разграничења, односно потраживања по основу рефундација накнада плата за вријеме породилског одсуства или боловања запослених и у складу с тим одреди њихов рачуноводствени третман,
- 5) утврди стварно стање благајне и сходно томе евидентирање стања у пословним књигама Окружног суда у Требињу,
- 6) рачуноводствени третман дугорочно разграничених прихода, као и обавеза за порезе и доприносе на лична примања запослених из ранијег периода усклади са пословним догађајима који су слиједили у периоду након којег су наведене обавезе и настале,
- 7) изврши анализа исказаних резерви и да се, уколико су за то испуњени услови, изврши њихово затварање,
- 8) у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се предсједнику Окружног суда у Требињу да обезбиједи да се:

- 1) систем интерних контрола уреди према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- 2) планирање јавних набавки, провођење поступака, извјештавање о проведеним поступцима, као и праћење реализације закључених уговора о набавкама роба и услуга врши у складу са чланом 17. став (1), чланом 18. став (2) и чланом 75. Закона о јавним набавкама,
- 3) накнаде трошкова за превоз и дневнице адвокатима ангажованим по службеној дужности, као и вјештацима ангажованим на захтјев суда признају у износу обрачунатих накнада у складу са члановима 9, 10, 12, 13. и 14. став (3) Уредбе о накнади трошкова у кривичном поступку.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2020. годину,
- Одлука о усвајању другог ребаланса буџета Републике Српске за 2020. годину,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о платама запослених у институцијама правосуђа,
- Закон о платама и накнадама судија и тужилаца у Републици Српској,
- Посебни колективни уговор за запослене у институцијама правосуђа Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Правилник о примјени закона о порезу на доходак,
- Правилник о условима, начину обавјештавања, обрачунавању и уплати доприноса,
- Одлука о утврђивању цијене рада,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Уредба о накнади трошкова у кривичном поступку,
- Одлука о одређивању висине награде и накнаде адвокатима ангажованим за одбрану по службеној дужности у кривичном поступку,
- Тарифа о наградама и накнадама за рад адвоката.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДеној РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Окружни суд у Требињу (у наставку Суд) основан је 1992. године, за подручје Основног суда у Требињу, Основног суда у Фочи и Основног суда у Невесињу. Своју дјелатност обавља у складу са одредбама Закона о судовима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 37/12, 44/15 и 100/17).

Надлежност окружних судова прописана је одредбама члана 31. Закона о судовима Републике Српске за суђење у првом степену у кривичним предметима, да поступа у току истраге и након подизања оптужнице у складу са законом, да суди за кривична дјела за која је Суд Босне и Херцеговине пренио надлежност на окружне судове, да одлучује у свим управним споровима и то према сједишту првостепеног управног органа и о захтјевима за заштиту слобода и права утврђених уставом, као и да у другом степену одлучује у случајевима наведеним у члану 31. став (2) поменутог закона.

Средства за рад Суда обезбијеђена су у буџету Републике Српске. Финансијске трансакције, Суд обавља у систему Јединственог рачуна трезора Републике Српске и има статус буџетског корисника чија је главна књига у цјелости у саставу главне књиге трезора Републике (у наставку ГКТ).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01 – 31.12.2020. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске извршила је ревизију финансијских извјештаја Суда за период 01.01 – 31.12.2005. године и сачинила Извјештај о ревизији финансијских извјештаја Окружног суда у Требињу. Због релативно дугог протока времена од посљедњег ангажовања, препоруке наведене у том извјештају нису актуелне и нису биле предмет провјере статуса датих препорука.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација, надлежност, услови за вршење судијске функције, финансирање, јавност рада, као и надзор над радом судова у Републици Српској дефинисана је Законом о судовима. Правилником о унутрашњем судском пословању („Службени гласник Републике Српске“, број 9/14, 71/17, 67/18 и 6/19) ближе се уређује судска управа, радна тијела суда, унутрашња организација судова, припремање списка предмета, извјештаји о раду, јавност и кодекс понашања и ванбуџетско материјално-финансијско пословање судова.

Судије именује Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ВСТС). Радом Суда руководи предсједник кога из реда судија тог суда именује ВСТС. Одлуком ВСТС утврђено је да у овом Суду судијску функцију обавља пет судија укључујући у тај број и предсједника Суда. На дан 31.12.2020. године у Суду је било ангажовано четворо судија на мандантни период који није ограничен.

Предсједник суда је донио Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Окружном суду у Требињу, на који је надлежно министарство

31.05.2018. године дало сагласност. Правилником је за обављање послова и задатака систематизовано 13 радних мјеста за запослене који нису носиоци судске функције, односно систематизовано је радних мјеста за укупно 21 извршиоца. Од наведеног броја 13 извршилаца је систематизовано за обављање административних и помоћно-техничких послова у складу са утврђеним бројем судија у Суду.

На дан 31.12.2020. године у Окружном суду у Требињу је било запослено 18 лица, од којих су четворо судија именованих на мандат који није ограничен и 14 запослених на неодређено вријеме. Два запослена су у току 2020. године радили на одређено вријеме по основу уговор о раду на одређено вријеме ради обављања посла чије је трајање унапријед одређено природом и врстом посла. Уговор је закључен у вези са Меморандумом о разумјевању о заједничким активностима у циљу реализације одредби Грант споразума „Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ“.

Предсједник Суда је именовао пописну комисију за обављање редовног годишњег пописа имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2020. године и усаглашавања књиговодственог са стварним стањем. Пописна комисија није сачинила извјештај о попису на начин да садржи све елементе прописане чланом 20. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16). Такође, приједлог комисије за попис везано за отпис неупотребљивих дијелова имовине, као и одлука о њиховом отпису не садрже податке о набавној и садашњој вриједности средстава која се отписују, што није у складу са чланом 20. и 21. поменутог правилника.

Систем интерних контрола није у потпуности уређен према дијелу одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 91/16) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17). Суд није донио акт о управљању ризицима којим се уређују организациони циљеви и задаци, процјена ризика и управљање ризицима (члан 8. став 2 поменутог закона), дефинисао кључне пословне процесе и успоставио књигу пословних процеса (тачка 22. подтачке 3, 4 и 5. наведеног упутства). Није извршена анализа постојећих прописа и на основу тога донесена нова правила и процедуре, имајући у виду да је у протеклом периоду дошло до значајних измјена у законској и подзаконској регулативи из различитих области.

Уплаћене судске таксе, новчане казне и остале накнаде трошкова кривичног поступка су приходи Републике и евидентирани су од стране Министарства финансија Републике Српске у главној књизи трезора на организациони код Суда. Министарство доставља Суду мјесечни преглед уплата који садржи назив уплатиоца, датум уплате, износ и друге податке на основу којих се може извршити контрола. Суд није успоставио одговарајућу помоћну евиденцију у вези са задужењем и наплатом судских такси, новчаних казни и трошкова кривичног поступка, нити су успостављени интерни рачуноводствени контролни поступци као писане процедуре о кретању документације, овлашћења, ток финансијских трансакција (од задужења до наплате и контроле по том основу) сходно члану 7. став (3) под 2) и став (4), као и члану 11. и 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20). Суд није вршио усаглашавања евиденција о наплаћеним судским таксама, новчаним казнама и трошковима кривичних поступка са евиденцијама које воде Министарство финансија Републике Српске.

Препоручује се предсједнику суда да обезбиједи да се:

- **извјештај о извршеном попису, као и одлуке о отпису неупотребљивих дијелова имовине састављају у форми и на начин да садрже све елементе прописане чланом 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,**
- **систем интерних контрола уреди према одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,**
- **успостави помоћна евиденција за судске таксе, новчане казне и трошкове кривичног поступка (задужења, уплате, принудна наплата) и пропишу интерни рачуноводствени контролни поступци у складу са чланом 7. став (3) под 2) и став (4), као и члану 11. и 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

4. Набавке

Окружни суд у Требињу је 28.01.2020. године донио Одлуку о утврђивању Плана јавних набавки за 2020. годину укупне вриједности од 25.760 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту ПДВ). Планом су предвиђене набавке роба у вриједности од 20.100 КМ и услуга у вриједности од 5.660 КМ провођењем поступака директног споразума.

Према извјештају о реализацији јавних набавки, проведено је шест јавних набавки укупне вриједности 13.750 КМ (без ПДВ-а), од чега пет набавки роба и услуга у вриједности од 12.710 КМ и једна набавка робе по посебној одлуци уговорног органа у вриједности од 1.040 КМ.

Ревизијским испитивањем утврђено је да је извршена набавка роба (дијелови опреме, ауто гуме, радна одјећа, услуге репрезентације и поклона) које нису планиране, нити су за исте донесене посебне одлуке о покретању поступка јавне набавке, што није у складу са чланом 17. став (1) Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број: 38/14). Такође, није праћено извршење закљученог уговора о јавној набавци компјутерског материјала из 2019. године, као и уговора за набавку горива за моторна возила из 2020. године због чега је извршена набавка у вриједности већој од уговорених, што није у складу са чланом 87. Закона о јавним набавкама.

Суд није достављао извјештаје о проведеним поступцима набавки у року од 30 дана од дана окончања поступка Агенцији за јавне набавке БиХ, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама и чланом 9. став (3) Упутства о условима и начину објављивања обавјештења и достављања извјештаја у поступцима јавних набавки у Информационом систему "Е-набавке" ("Службени гласник БиХ" број 90/14 и 53/15). Такође, Суд није на својој веб страници објавио основне елементе закључених уговора за све поступке јавних набавки, што није у складу са члану 75. став (2) наведеног закона, на начин и у форми прописаној чланом 2. Упутства о објави основних елемената уговора и измјена уговора („Службени гласник БиХ“ број 56/15).

Препоручује се предсједнику суда да обезбиједи да се планирање јавних набавки, провођење поступака, извјештавање о проведеним поступцима, као и праћење реализације закључених уговора о набавкама роба и услуга врши у складу са чланом 17. став (1), чланом 18. став (2) и чланом 75. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Окружни суд у Требињу је припрему и израду буџетског захтјева извршио у складу са инструкцијама Министарства финансија Републике Српске. Буџетски захтјев (Инструкција број 2) је достављен Министарству финансија Републике Српске у укупном износу од 925.000 КМ. Истовремено је достављен захтјев за проширење буџетског оквира за 2020. годину у износу од 113.900 КМ.

Одлуком Народне скупштине Републике Српске о усвајању буџета за 2020. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 112/19) Окружном суду у Требињу су одобрена средства у износу од 1.000.900 КМ. Одлуком о усвајању Другог ребаланса буџета за 2020. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 122/20) Суду су одобрена средства у износу од 981.800 КМ, од чега су расходи за лична примања у износу од 779.000 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга у износу од 188.500 КМ, издаци за нефинансијску имовину у износу од 8.000 КМ и остали издаци за нефинансијску имовину у износу од 6.300 КМ.

Након усвојеног Другог ребаланса буџета Суд је провео двије реалокације, прву на основу захтјева председника Суда у износу од 12.000 КМ и другу на основу рјешења Владе Републике Српске између институција правосуђа.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Суд има статус буџетског корисника чија је главна књига у саставу ГКТ и према члану 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника ("Службени гласник Републике Српске", број 15/17), сачинио је прописане обрасце годишњих извјештаја: Образац 2 – Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01; Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственим фондовима 01 до 05; Образац 4а – Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у ГКТ; Образац 5а – Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писано Образложење уз финансијске извјештаје.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Буџетски расходи (осим обрачунских) и издаци исказани су у износу од 837.098 КМ, што је 88% у односу на Други Ребаланс буџета и накнадне реалокације.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици су исказани у износу од 1.904.361 КМ, од чега на фонду 01 износ од 1.886.684 КМ и на фонду 05 износ од 17.677 КМ. Чине их непорески приходи у износу од 25.981 КМ, грантови из иностранства у износу од 17.677 КМ, приходи обрачунског карактера у износу од 1.857.119 КМ и примици из трансакција између или унутар јединица власти у износу од 3.584 КМ.

Непорески приходи су остварени по основу судских такси у износу од 23.413 КМ и накнада осталих трошкова кривичног поступка у износу од 2.568 КМ. Евидентирани су од стране Министарства финансија Републике Српске путем аутоматског књижења извода.

Грантови из иностранства су остварени по основу реализације споразума „Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ“ закљученог између Министарства финансија и трезора БиХ, Окружног суда у Требињу и Министарства

финансија Републике Српске, а на основу споразума о додјели бесповратних средстава од стране Европске уније коју заступа Делегација Европске уније у БиХ.

Приходи обрачунског карактера су настали по основу преноса права коришћења без накнаде новоизграђеног пословног објекта у власништву Владе Републике Српске – Министарства правде на правосудне институције Основни суд, Окружни суд и Окружно јавно тужилаштво у Требињу (тачка 6.2.1. извјештаја).

Примици се односе на примитке из трансакција са другим јединицама власти по основу накнаде плата за вријеме боловања запослених у Суду рефундиране од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су исказани у укупном износу од 1.880.450 КМ, од чега на фонду 01 износ од 1.837.264 КМ и на фонду 05 износ од 43.185 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 1.866.147 КМ. Односе се на текуће расходе у износу од 865.981 КМ и расходе обрачунског карактера у износу од 1.000.166 КМ.

Текући расходи се односе на расходе за лична примања и расходе по основу коришћења роба и услуга. Расходи за лична примања су исказани у износу од 732.926 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 693.761 КМ и на фонду 05 у износу од 39.165 КМ. Чине их расходи за бруто плате запослених у износу од 690.231 КМ, расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада у износу од 23.266 КМ, расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата у износу од 2.349 КМ и расходи за отпремнине и једнократне помоћи у бруто износу од 17.081 КМ. Расходи на фонду 05 се односе на расходе за двоје запослених који су засновали радни однос на основу уговор о раду на одређено вријеме и који раде на реализације споразума „Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ“ (тачка 3. и 6.1.1. извјештаја).

Расходи по основу коришћења роба и услуга су исказани у износу од 133.054 КМ, од чега на фонду 01 износ од 129.034 КМ и на фонду 05 износ од 4.020 КМ. Односе се на расходе по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, за режијски материјал, за текуће одржавање, по основу путовања и смјештаја, за стручне услуге и остале некласификоване расходе.

Расходи стручних услуга највећим дијелом се односе на трошкове кривичног поступка за услуге адвоката ангажованих по службеној дужности. Висина награде која припада адвокату ангажованом по службеној дужности одређује се према Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске“, број 68/05) и Одлуци о одређивању висине награде и накнаде адвокатима ангажованим по службеној дужности у кривичном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 107/15), а накнаде трошкова за нужне издатке који обухватају трошкове превоза, смјештаја и исхране у складу са Уредбом о накнади трошкова у кривичном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/14). Трошкове адвоката по службеној дужности одобрава рјешењем предсједник судског вијећа или судија за претходни поступак на основу трошковника и захтјева адвоката за исплату награде и накнада у предметном поступку.

Обрачунате су накнаде трошкова за превоз појединим адвокатима ангажованим за одбрану по службеној дужности, као и појединим вјештацима за употребу властитог превозног средства у висини од 30% цијене литре горива за сваки пређени километар, што није у складу са чланом 9, 10, 12 и 13. Уредбе о накнади трошкова у

кривичном поступку. Наведеним члановима уредбе је прописано да у случају да на наведеном путном правцу не саобраћају средства јавног саобраћаја накнада за коришћење властитог превозног средства се обрачунава у висини од 20% од цијене једног литра бензина за сваки пређени километар.

Такође, адвокатима су дневнице за вријеме проведено изван мјеста пребивалишта или боравишта признате према члану 10. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката, тарифни број 12, што није у складу са чланом 14. став (3) Уредбе о накнади трошкова у кривичном поступку. Наведеним чланом уредбе је прописано да учесницима у поступку припада право на трошкове исхране у износу пуне дневнице која припада судијама ако је изван мјеста пребивалишта или боравишта провео више од 12 часова.

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 1.000.166 КМ и у потпуности се односе на расходе по основу амортизације. Неамортизована вриједност опреме у износу од 54.562 КМ која је на основу приједлога комисије за попис на дан 31.12.2020. године, односно одлуке предсједника Суда отписана исказана је као расход по основу амортизације. Такође, неамортизована вриједност објекта у износу од 910.954 КМ у којем је до августа 2020. године био смјештен Суд исказана је као расход по основу амортизације. Објекат је након што је Суд преселио у нови објекат Палате правде у Требињу уступљен Граду Требиње на основу уговора о замјени некретнина. Такав рачуноводствени третман неамортизоване вриједности средстава која се отписују, није у складу са чланом 92. став (2) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18), односно чланом 100. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18). На основу наведеног расходи по основу амортизације су прецијењени за укупан износ од 965.516 КМ, док су потцијењене остале помоћи дате у природи у земљи за износ од 910.954 КМ и губици по основу расходовања имовине за износ од 54.562 КМ.

Препоручује се предсједнику суда да обезбиједи да се накнаде трошкова за превоз и дневнице адвокатима ангажованим по службеној дужности, као и вјештацима ангажованим на захтјев суда признају у износу обрачунатих накнада у складу са члановима 9, 10, 12, 13. и 14. став (3) Уредбе о накнади трошкова у кривичном поступку.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 14.303 КМ и у потпуности се односе на издатке за нефинансијску имовину. Настали су по основу набавке канцеларијске, телефонске и рачунарске опреме.

Крајем године извршена је набавка ауто гума за службено возило у вриједности од 988 КМ. Издаци по том основу су евидентирани на конту осталих непоменутих расхода. Такође, набављена је радна одјећа у вриједности од 786 КМ, а издаци у наведеном износу су исказани као остали непоменути расходи. Евидентирање набавке и стављања у употребу ауто гума и службене одјеће није извршено у складу са чланом 59. став (5), (6), (7) и (8) и чланом 110. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова, због чега су остали непоменути расходи прецијењени, а издаци за залихе ситног инвентара, ауто-гума и слично, као и расходи обрачунског карактера потцијењени за износ од 1.774 КМ.

Препоручује се председнику суда да обезбиједи да се евидентирање набавке и стављања у употребу стрног инвентара, ауто-гума, одјеће и обуће врши у складу са чланом 59. став (5), (6), (7) и (8) и чланом 110. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова.

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Укупна имовина (нефинансијска и финансијска имовина и разграничења) на дан 31.12.2020. године је исказана у износу од 2.090.093 КМ бруто вриједности, 58.469 КМ исправке вриједности и 2.031.624 КМ нето вриједности.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у износу од 2.097.575 КМ бруто вриједности, 56.589 КМ исправке вриједности и 2.040.986 КМ нето вриједности, а чини је зграде и објекти, опрема, земљиште и нематеријална непроизведена имовина.

Зграде и објекти су исказани у износу од 1.760.718 КМ бруто вриједности, 8.804 КМ исправке вриједности и 1.751.914 КМ нето вриједности. Односе се на вриједност сразмјерне површине дијела објекта у којем је смјештен Суд у Палати правде у Требињу који износи 36% од укупне површине. У августу 2020. године Суд је промијенио локацију у Требињу тако што је из старог објекта у Улици Соколска 1 преселио на II спрат Палате правде. Објекат је изграђен средствима Европске уније преко Делегације Европске уније у БиХ и предат је на коришћење Основном суду у Требињу (I спрат објекта), Окружном суду у Требињу (II спрат објекта) и Окружном тужилаштву у Требињу (III спрат објекта). Европска унија је донирала објекат институцијама правосуђа у Требињу, а вриједност објекта је исказана у пословним књигама и финансијским извјештајима на основу процјене тржишне вриједности непокретности судског вјештака грађевинско-архитектонске струке. Процијењена вриједност укупне површине објекта износи 4.375.502 КМ.

Опрема је исказана у износу од 235.670 КМ бруто вриједности, 47.785 КМ исправке вриједности и 187.885 КМ нето вриједности. Највећим дијелом се односи на вриједност моторних возила, канцеларијске опреме и комуникационе и рачунарске опреме. У току 2020. године набављено је нове опреме у укупној вриједности од 14.303 КМ, док је у истом периоду извршен отпис немортизованог дијела опреме у износу од 54.562 КМ.

Земљиште је исказано у вриједности од 96.401 КМ, а односи се на сразмјерну вриједност земљишта на којем се налази објекат у којем је смјештен Суд.

Нематеријална непроизведена имовина је исказана у износу од 4.786 КМ и односи се на вриједност лиценци.

Финансијска имовина и разграничења у потпуности се односи на краткорочну финансијску имовину и разграничења и исказана је у негативној вриједности у износу од 9.362 КМ. Односи се на вриједност новца у благајни у износу од 130 КМ, остала краткорочна разграничења у негативном износу од 9.613 КМ и на краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти у износу од 121 КМ.

Пописна комисија није у својим листама пописала стање благајне на дан 31.12.2020. године, јер није утврђено постојање благајне. За износ од 130 КМ прецијењена је вриједност средстава у домаћој валути у благајни а потцијењен износ мањкова.

Остала краткорочна разграничења се односе на потраживања по основу рефундација накнада плата за вријеме породилског одсуства запослених у Суду настала у периоду 2008 и 2009. године. Потраживања су исказана у негативном износу, а грешка је настала приликом утврђивања почетног стања у периоду 2010 - 2011. година приликом преласка на нови контни оквир.

Препоручује се предсједнику суда да обезбиједи да се:

- **изврши утврђивање стварног стања потраживања исказаних на позицији осталих краткорочних разграничења, односно потраживања по основу рефундација накнада плата за вријеме породилског одсуства или боловања запослених и у складу с тим одреди њихов рачуноводствени третман,**
- **утврди стварно стање благајне и сходно томе евидентирање стања у пословним књигама Окружног суда у Требињу.**

6.2.2. Обавезе и разграничења

Укупне обавезе и разграничења Суда исказане су у износу од 117.022 КМ и односе се на дугорочно разграничене приходе у износу од 9.956 КМ и на краткорочне обавезе у износу од 107.066 КМ.

Дугорочно разграничени приходи су из периода 2009. године или раније и према ставу Суда, није познат основ по ком су настали.

Краткорочне обавезе се односе на обавезе за лична примања запослених у износу од 31.034 КМ, обавезе из пословања у износу од 54.472 КМ и остале краткорочне обавезе у износу од 21.561 КМ.

Обавеза за бруто плате запослених на дан 31.12.2020. године исказане су у износу од 50.140 КМ и односе се на бруто плате за децембар 2020. године, док обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених износе 815 КМ и односе се на трошкове превоза запослених. Због грешака у књижењима у ранијем периоду на овој позицији обавезе у финансијским извјештајима су умањене за износ од 19.921 КМ. Обавезе за бруто плате и бруто накнаде плата у износу од 50.955 КМ су измирене у јануару 2021. године.

Обавезе из пословања се највећим дијелом односе на обавезе према правним лицима у земљи (обавезе према добављачима) у износу од 25.341 КМ, према физичким лицима у износу од 22.972 КМ и за примљене депозите и кауције у износу од 5.418 КМ.

Обавезе за примљене депозите и кауције исказане су на фонду 02 и односе се на обавезе за уплаћена средства странака у поступцима по налогу Суда за измирење трошкова поводом извођења доказа судских вјештака, комисија, судских извршиоца и других трошкова у вези са вођењем тих поступака. Односе се на средства уплаћена у ранијем периоду на депозитне рачуне код комерцијалних банака у Републици Српској.

Остале краткорочне обавезе се односе на обавезе за неизмирене порезе и доприносе на лична примања запослених из ранијег периода (из 2001. године или раније). Рачуноводствени третман ових обавеза није усклађен са пословним догађајима који су слиједили, а који могу да имају за посљедицу да ове обавезе буду затворене без новчаних одлива по том основу .

До рока за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја од укупног износа краткорочних обавеза које су на дан 31.12.2020. године доспјеле на плаћање измирене су обавезе у износу од 52.402 КМ.

Препоручује се предсједнику Суда да обезбиједи да се рачуноводствени третман дугорочно разграничених прихода, као и обавеза за порезе и доприносе на лична примања запослених из ранијег периода усклади са пословним догађајима који су слиједили у периоду након којег су наведене обавезе и настале.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

Властити извори су исказани у износу од 4.786 КМ и према ставу Суда, није познат основ по ком су настали.

Препоручује се предсједнику Суда да обезбиједи да се изврши анализа исказаних резерви и да се, уколико су за то испуњени услови, изврши њихово затварање.

6.3. Ванбилансна евиденција

Према изјавама Суда у току 2020. године није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање у оквиру ванбилансне евиденције.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према изјавама Суда на дан 31.12.2020. године није било спорова који би за посљедицу могли имати потенцијалне губитке или добит.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за 2020. годину сачињена су и писана Образложења за период 01.01 – 31.12.2020. годину која пружају неопходне опште податке о Суду, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Међутим, Образложења не садрже податке о појединим позицијама у финансијским извјештајима, односно податке о произведеној сталном имовини и појединим позицијама обавеза, што није у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграфи 88. и 127-131.), МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема (параграфи 88 – 94.) и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Препоручује се предсједнику суда да обезбиједи да се у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују све релевантне информације у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја и других релевантних Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Ведран Станетић, с.р.

Браниславка Јовандић, с.р.

Милена Шикман, с.р.